

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ УКРАЇНИ**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова приймальної комісії НУФВСУ

_____ Є.В. Імас

ПРОГРАМА

вступного іспиту

для здобуття ступеня доктора філософії

з іноземної мови (англійська, французька, німецька)

за спеціальностями 017 «Фізична культура і спорт»

227 «Фізична терапія, ерготерапія»

091 «Біологія»

Відповідальний секретар

приймальної комісії НУФВСУ

_____ В. П. Семененко

Вступний іспит з іноземних мов (англійської, німецької, французької) до аспірантури має на меті визначення рівня підготовки вступників з іноземної мови та подальше спрямування навчання іноземній мові в аспірантурі з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір і потребу в підвищенні рівня знань аспірантами іноземних мов і навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації. Програма вступного іспиту засвідчує перехід від навчання володінню іноземною мовою до її практичного застосування, до використання її як засобу отримання та обміну необхідною інформацією.

Програма відображає конкретні характеристики рівнів практичного володіння іноземною мовою та встановлює мінімум навчального матеріалу для розвитку передбачених навичок і вмінь мовленнєвої діяльності.

Практичне володіння іноземною мовою передбачає демонстрування високого рівня сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетенцій. **Функціональна компетенція** включає володіння іноземною мовою для академічних цілей, а саме: вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари. **Мовна компетенція** передбачає володіння вступником орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови. **Мовленнєва компетенція** охоплює рецептивні та продуктивні вміння. Вступник до аспірантури повинен брати участь в усному спілкуванні іноземною мовою в обсязі, передбаченому програмою матеріалу.

Вимоги щодо рівня володіння англійською мовою до вступного екзамену в аспірантуру згідно з Загальноєвропейськими стандартами B2

Вступники повинні володіти наступними вміннями:

1. Мовленнєві вміння

1.1. Аудіювання

– розуміти основні ідеї та розпізнавати відповідну інформацію в ході детальних обговорень, дебатів, офіційних доповідей, лекцій, бесід, що за темою пов'язані з навчанням та спеціальністю;

– розуміти в деталях телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;

– розуміти загальний зміст і більшість суттєвих деталей в автентичних радіо- і телепередачах, пов'язаних з академічною та професійною сферами;

– розуміти досить складні повідомлення та інструкції в академічному та професійному середовищі;

– розуміти намір мовця і комунікативні наслідки його висловлювання (напр., намір зробити зауваження);

– визначати позицію і точку зору мовця;

– розрізняти різні стилістичні реєстри в усному та письмовому спілкуванні з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу, маючи при цьому різні наміри спілкування.

1.2. Говоріння

1.2.1. Діалогічне мовлення

– реагувати на основі ідеї та розпізнавати суттєво важливу інформацію під час детальних обговорень, дискусій, офіційних перемовин, лекцій, бесід, що пов'язані з навчанням та професією;

– чітко аргументувати відносно актуальних тем в академічному та професійному житті (напр., в семінарах, дискусіях);

– поводитись адекватно у типових світських, академічних і професійних ситуаціях (напр., у засіданнях, перервах на каву, вечірках);

– реагувати на телефонні розмови, які виходять за межі типового спілкування;

– телефонувати з конкретними цілями академічного і професійного характеру висловлювати думки щодо змісту автентичних радіо- і телевізійних програм, пов'язаних з академічною та професійною сферами;

– реагувати на оголошення, доволі складні повідомлення та інструкції в академічному і професійному середовищах адекватно реагувати на позицію/точку зору співрозмовника;

– пристосовуватися до змін, які зазвичай трапляються під час бесіди і стосуються її напрямку, стилю та основних наголосів;

– виконувати широку низку мовленнєвих функцій і реагувати на них, гнучко користуючись загальноживаними фразами.

1.2.2. Монологічне мовлення

– чітко виступати з підготовленими індивідуальними презентаціями щодо широкого кола тем академічного та професійного спрямування;

– продукувати чіткий детальний монолог з широкого кола тем, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;

– користуватися базовими засобами зв'язку для поєднання висловлювань у чіткий, логічно об'єднаний дискурс.

1.3. Читання

– розуміти автентичні тексти, пов'язані з навчанням та спеціальністю, з підручників, газет, популярних і спеціалізованих журналів та Інтернет джерел;

– визначати позицію і точки зору в автентичних текстах, пов'язаних з навчанням та спеціальністю;

– розуміти намір автора письмового тексту і комунікативні наслідки висловлювання (напр., службових записок, листів, звітів);

– розуміти деталі у доволі складних рекламних матеріалах, інструкціях, специфікаціях (напр., стосовно функціонування пристроїв/обладнання);

– розуміти автентичну академічну та професійну кореспонденцію (напр., листи, факси, електронні повідомлення тощо);

– розрізняти різні стилістичні реєстри усного та писемного мовлення з друзями, незнайомцями, колегами, працедавцями та з людьми різного віку і соціального статусу, коли здійснюються різні наміри спілкування.

2. Уміння вчитися

2.1. Пошук інформації

- запитувати з метою пошуку інформації;
- знаходити конкретну інформацію, пов'язану з процесом або предметом навчання, користуючись для цього бібліотечним каталогом, сторінкою змісту або показником, довідниками, словниками та Інтернетом;
- запитувати, щоб отримати суттєво важливу інформацію, пов'язану з навчанням або спеціальністю;
- прогнозувати інформацію, користуючись для цього «ключами», напр., заголовками, підзаголовками, ім'ям автора та ін.

2.2. Академічне мовлення

- виступати з презентаціями чи доповідями з питань, пов'язаних з навчанням;
- враховувати аудиторію і мету висловлювання;
- викласти план-схему висловлювання та логічно структурувати ідеї;
- користуватись відповідними правилами презентації, мовою жестів і т.д.;
- коментувати таблиці, графіки і схеми;
- користуватись адекватними стратегіями під час дискусій, семінарів та консультацій;
- орієнтувати аудиторію щодо загальної побудови виступу;
- дотримуватись теми виступу;
- враховувати різні точки зору;
- виділяти головну ідею, розширювати й розвивати її;
- розпочинати дискусію, підсумовувати, головувати під час дискусії.

2.3. Академічне письмо

- тлумачити, порівнювати і зіставляти таблиці, графіки та схеми;

- узагальнювати, перефразувати й синтезувати ідеї з різних типів текстів (напр., із статей, дослідницьких проектів);
- фіксувати й письмово викладати результати досліджень напр., опитування думки, огляд теми);
- робити адекватні і придатні для користування конспекти з різноманітних інформаційних джерел;
- написати звіт (напр., згідно проекту);
- враховувати аудиторію та мету висловлювання;
- стисло викладати зміст тексту, логічно структурувати ідеї;
- писати вступ/висновки;
- організовувати текст як послідовність абзаців з їх заголовками та підзаголовками;
- користуватися логічними сполучниками для поєднання абзаців в єдиний текст;
- коректно наводити цитати;
- складати бібліографію;
- вичитувати та виправляти роботу.

2.4. Організація та самоусвідомлення

- розробляти індивідуальні навчальні плани;
- ефективно користуватися навчальними ресурсами (напр., словниками, довідниками, Інтернетом);
- усвідомлювати індивідуальний стиль навчання/мислення;
- вести навчальні/аналітичні щоденники;
- сумлінно вести облік прочитаного матеріалу, важливих посилань, цитат.

3. Мовні вміння

Вступники повинні мати робочі знання:

- граматичних структур, що є необхідними для гнучкого вираження відповідних функцій та понять, а також для розуміння і продукування широкого кола текстів в академічній та професійній сферах;
- правил синтаксису, щоб дати можливість розпізнавати і продукувати широке коло текстів в академічній та професійній сферах;
- мовних форм, властивих для офіційних та розмовних реєстрів академічного і професійного мовлення;
- широкого діапазону словникового запасу (у тому числі термінології), що є необхідним в академічній та професійній сферах.

4. Соціолінгвістична та прагматична компетенції

Вступники повинні:

- розуміти, як ключові цінності, переконання та поведінка в академічному і професійному середовищі України відрізняються при порівнянні однієї культури з іншими (міжнародні, національні, інституційні особливості);
- розуміти різні корпоративні культури в конкретних професійних контекстах і те, яким чином вони співвідносяться одна з одною;
- застосовувати міжкультурне розуміння у процесі безпосереднього усного і писемного спілкування в академічному та професійному середовищі;
- належним чином поводити себе й реагувати у типових світських, академічних і професійних ситуаціях повсякденного життя, а також знати правила взаємодії між людьми у таких ситуаціях повсякденного життя, а також знати правила взаємодії між людьми у таких ситуаціях (розпізнавання відповідних жестів, спілкування очима, усвідомлення значення фізичної дистанції та розуміння жестикуляції у кожній з таких ситуацій).

5. Усне мовлення

5.1. Англійська мова

1. GREAT BRITAIN
2. THE USA
3. MY SPECIALTY
4. MY RESEARCH WORK
5. MY NATIVE CITY
6. UKRAINE IS MY MOTHERLAND
7. OUR UNIVERSITY
8. ENGLISH SPEAKING COUNTRIES
9. MY DAILY ROUTINE
10. MY RESEARCH IN SPECIALTY
11. SHOPPING
12. MEAL HABITS
13. TRAVELLING
14. MY SPECIALITY
15. MY RESEARCH WORK

5.2. Німецька мова

1. AN DER UNIVERSITÄT
2. OLYMPISCHE BEWEGUNG
3. DER MENSCH, SEINE SPORTLICHE BETÄTIGUNG UND SPORTMEDIZINISCHE BETREUUNG
4. DIE ARTEN DER WETTKÄMPFE
5. DAS TRAINING DES SPORTLERS
6. MEIN FACH

5.3. Французька мова

1. L'UKRAINE
2. MA VILLE NATALE
3. LA FRANCE
4. NOTRE UNIVERSITE
5. MA SPECIALITE SPORTIVE
6. MA JOURNEE DE TRAVAIL

6. Рекомендована література

6.1. Англійська мова

1. Баженова Е. А., Гренлунд А. Ю. Английский язык для физкультурных специальностей. – М.: Академия, 2007.
2. Meeks L., Ph. Heit. “Health” (A Wellness Approach)” Columbus, Ohio, USA, 2002.
3. Sharkey B.J. «Fitness and Health» Champaign: Human Kinetics, USA, 2007
4. Bouchard C., Blair S.N., Haskell W.L. «Physical Activity and Health» Human Kinetics, USA, 2007.
5. Platonov V., Guskov S., Olympic Sport. Handbook. English Edition, Olympic Literature, Kyiv, 1997.
6. Raymond Murphy. English Grammar. Handbook. Cambridge University Press, 2000.
7. Eckersley C.E. “Essential English for Foreign Students”, Sofia. 2003.
8. Tillitt B. Speaking Naturally / Bruce Tillitt and Mary Newton Bruder. – Cambridge : Cambridge Univ. Press, 1985, 2005.
9. Charles B. Corbin, Ruth Lindsey. Concepts of Physical Fitness. Wm. C. Brown Communications, USA, 1994.
10. Словники.
11. Англomовні газети та журнали.

6.2. Німецька мова

1. Бориско Н.Ф. Сам себе методист или советы изучающему иностранные языки. – Киев: ИНКОС, 2001. – 267 с.
2. Загальноєвропейські Рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання / Науковий редактор видання доктор пед. наук, проф. С.Ю. Ніколаєва. – К.: Ленвіт, 2003. – 273 с.
3. Коваленко О.Г. Концептуальні зміни у викладанні іноземних мов у контексті трансформації іншомовної освіти // Іноземні мови в навчальних закладах. – Педагогічна преса, 2003.
4. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – Житомир: Житомир. пед. ун-т, 2003. – 232 с.
5. Стеріопало О.В. Теоретичні засади фонетики німецької мови. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 318 с.
6. Altmann H., Ziegenhain U. Phonetik, Phonologie und Graphemik fürs Examen. – Wiesbaden: Westdeutscher Verlag, 2002. – 174 S.
7. О. Kudina „Die Länder, wo man Deutsch spricht“. – Вінниця: Нова книга, 2002. – 344 с.
8. Євгененко Д. А., Білоус О. М., Гуменюк О. О., Зеленко Т. Д., Кучинський Б. В., Білоус О. І., Артамоновська С. П. Практична граматики німецької мови: навч. посіб. [для студентів та учнів]. – 2-е видання, виправлене та доповнене. – Вінниця : НОВА КНИГА, 2004 р. – 400 с.
9. Паремська Д.А. Практична граматики (німецька мова) Навч посібн/ Д.А. Паремська – 9-те вид, переробл – К Арій, 2012 – 352 с.
10. Кочетова С.О. Практикум по немецкому языку. Spiel und Stil: Пособие по разговорной практике. – СПб.: Издательство “Союз”, 2002.
11. Словники.
12. Німецькомовні газети та журнали.

6.3. Французька мова

1. Хоменко Л.О., Грищенко Л.А., Кропивко Р.Г., Мороз А.М. Французька мова. Практичний курс французької мови для немовленневих факультетів вузів II – IV рівнів акредитації. Видання друге, доповнене. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2003. – 560 с.
2. Попова И.Н., Казакова Ж.А. Грамматика французского языка. Практический курс: Учебник для институтов и факультетов иностранных языков. – 5-е изд., испр. доп. – М., 2007. – 480 с.
3. Крючков Г.Г., Мамотенко М.П., Хлопук В.С., Воєводська В.С. Прискорений курс французької мови. Київ, Видавництво А.С.К., 2005.
4. Лисенко О., Лащихіна В., Чугай А. Українсько-французький розмовник. К.: Видавець Карпенко В.М.; 2010. – 136 с.
5. Лисенко О.М. Посібник з граматики французької мови. К.: Видавець Карпенко В.М.; 2010. – 232 с.
6. Карпенко В., Федько Ю. Франція. Мовно-країнознавчий словник. К.: Видавець Карпенко В.М.; 2007. – 92 с.
7. Мокреева Н.Г. Французский язык. Разговорные темы для учащихся школ и поступающих в ВУЗы. Киев, Методика, 2006.
8. 250 тем французского языка / Сост. А.А. Сологуб. Донецк: ООО ПКФ «БАО», 2003. – 320 с.
9. Словники.
10. Французькомовні газети та журнали.